

5 gr. SŁOWO 5 gr. CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: II-ga Aleja Nr. 32. Tel. 30. Redakcja czynna cały dzień. REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 17 — 18.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA Z ODNOSZENIEM DO DOMU LUB WYSYŁKĄ POCZTOWĄ ŻŁ. 1.50.

Rok II.

Sroda 16-go listopada 1932 roku.

Nr. 263.

Do walki ze skutkami bezrobocia.

O Fundusz Pomocy Bezrobotnym.

Naczelny Komitet Funduszu Pomocy Bezrobotnym rozpoczął już swą działalność. Zima zagląda w oczy bezrobotnym i ich rodzinom, do troski o dach nad głową i strawę codzienną, przyłącza się troska o odzież, o obuwie.

Siłami własnymi bezrobotni nie zdołają ogarnąć i zwalczyć tej troski. Do walki ze skutkami bezrobocia stać winno całe społeczeństwo.

W roku zeszłym, jak zaznaczył to premier Prystor w przemówieniu zagajającym działalność Naczelnego Komitetu Funduszu Pomocy Bezrobotnym, społeczeństwo polskie wykazało duże zrozumienie dla doli bezrobotnych i znaczną na ich rzecz ofiarność. Jak dowiedzieliśmy się następnie z przemówienia prezesa Nacz. Komitetu Funduszu Pomocy Bezrobotnym, Cz. Klarnera, w roku zeszłym ofiary ze strony społeczeństwa na rzecz bezrobotnych wyniosły 20 milionów zł.

Szczególnie znaczną ofiarność wykazały sfery pracowników umysłowych i fizycznych. Samoopodatkowanie się robotników oraz urzędników państwowych i prywatnych dało 3.800.000 zł. Tylko o 400.000 zł. więcej dał cały nasz handel i przemysł (4.200.000). Od zawodów wolnych (a więc znowu od inteligencji pracującej) na pomoc bezrobotnym uzyskano 1.700.000 zł. Natomiast rolnictwo zaprodukowało się w roku zeszłym z dziwnie skromną kwotą 300.000 zł.

W roku bieżącym, kwota ta będzie znacznie większa. Rolnictwo z dumą wskazuje na to, że w dochodzie społecznym, który dla całej Polski wynosił w latach pomyślniejszych blisko 40 miliardów rocznie, partycypuje blisko w połowie (ca 19 miliardów). Prawda, że dochód ten dzieli się na większą ilość jednostek (blisko 20 milionów, gdy ludność wszystkich innych warstw Polski wynosi około 12 milionów).

Prawda, że rolnictwo znajduje się dzisiaj w położeniu wyjątkowo trudnym.

Niemniej jednak, nawet najuboższy rolnik jest w położeniu lepszym, aniżeli bezrobotny: ma dach nad głową, ma środki żywności, no i własny warsztat pracy. Dlatego mamy wszelkie prawo oczekiwać, że w roku bieżącym pomoc ze strony rolników dla bezrobotnych przebieże większe rozmiary, aniżeli w roku zeszłym.

Wszystkie wogóle zamożniejsze warstwy społeczne muszą zdać sobie sprawę z tego, że walka ze skutkami bezrobocia, zainicjowana przez Rząd,

jest jedną z najważniejszych spraw w państwie.

Bezrobocie jest, niestety, najniebezpieczniejszym agitatorem rewolucyjnym. Ludzie, którym głód i nędza zagląda w oczy, którzy nie mają do stracenia stają się podatnym materiałem dla wszelkiej akcji wywrotowej. Zwłaszcza, gdy widzi, że warstwy zamożniejsze odnoszą się do nich z kamiennym egoizmem i obojętnością.

Głód jest złym doradcą, ale krótkowzroczne zasklepienie się w egoizmie jednostek, rodzin lub warstw społecz-

nych — jeszcze gorszym. O tem pamiętać winniśmy wszyscy, komu los oszczędził smutnej doli bezrobocznego.

Bezrobocie traktować musimy, jako pewnego rodzaju klęskę żywiołową. Jak nie szczeniśmy pomocy powodzia nom, tak śpieszyć z nią musimy tym, którzy ogarnięci są złym żywiołem bezrobocia i porwani jego falą, borykają się ciężko o istnienie własne i swych rodzin.

Czynna pomoc bezrobotnym jest obowiązkiem nas wszystkich.

Łagodzenie skutków bezrobocia jest jednym z tych zadań, w których obowiązek wobec państwa i społeczeństwa zlewa się harmonijnie z wysokim nakazem miłości bliźniego.

zarówno Włochom, jak i Turcji układy, ażeby zapewnić sobie współpracę wojenną na morzu Śródziemnym. Układ z Włochami nie został sfinalizowany, ponieważ Niemcy żądały, ażeby ich admirałowie objęli naczelne dowództwo nad flotą włoską.

Strzały przed konsulem polskim w Opolu.

OPOLE. Około godz. 19 przed konsulem generalnym Rzeczypospolitej w Opolu, którego gmach znajduje się w dzielnicy willowej Wilhelmsthal, oddano kilka strzałów rewolwerowych.

Policjant, pełniący służbę przed gmachem, ujął dwóch sprawców i odstawił ich do aresztu, atoli w kilka minut później ze strony ogrodu konsulat generalnego padły dalsze dwa strzały.

Zaalarmowany oddział policyjny wszczął poszukiwania, które nie dały pozytywnych rezultatów.

Głodówka robotników w fabryce łódzkiej.

ŁÓDŹ. W fabryce pończoch przy ul. Matejki od 5 dni robotnicy w ilości 70 nie opuszczają murów fabrycznych.

Jest to protest przeciwko nieregularnemu wypłacaniu zarobków.

Dobrowolnie zamkniętym robotnikom dotychczas dostarczały rodziny żywności.

Wczoraj robotnicy ci rozpoczęli głodówkę. Sprawą tą zajął się inspektor pracy.

Spokój na uniwersytecie warszawskim.

WARSZAWA. Zamknięty na dwa dni na skutek zarządzenia rektora, prof. Ujejskiego, uniwersytet warszawski otworzył wczoraj swoje podwoje dla pragnącej nauki młodzieży. Od rana już tysiące studentów pośpieszyło na wykłady.

Wszystkie wykłady odbywały się normalnie i nigdzie nie zakłócono spokoju.

Prześladowania Polaków na Litwie nie ustają.

KOWNO. Sąd litewski w Wilkomierzu skazał na 2 miesiące więzienia i 3.000 litów grzywny p. Stanisławę Adamską za udzielanie działaw polskiej lektury z zakresu literatury i historii polskiej. Pani Adamska jest właścicielką folwarku w powiecie wilkomirskim. Była ona przed kilku laty nauczycielką i kierowniczką szkoły polskiej w Wilkomierzu. Litwini usunęły ją z tego stanowiska z powodu rzekomej nielojalności państwowej.

Walka patrolu sowieckiego z uciekinierami.

WILNO. W miejscowości Ogary na odcinku granicznym Radoszkowice patrol sowieckiej straży granicznej natknął się o godz. 5 tej rano na grupę 15 włościan, usiłującą przedostać się na teren Polski. W czasie strzelaniny, jaka wywiązała się, 8 włościan zostało zabitych.

Pogrzeb ofiar katastrofy budowlanej w Warszawie.

WARSZAWA. Sekcja zwłok ofiar katastrofy wykazała, że z pośród 18 osób zabitych, dwie tylko poniosły śmierć skutkiem uderzenia belkami lub cegłami; 16 zaś uległo uduszeniu zwałami gruzu, tynku i ziarn jęczmienia.

Ofiary katastrofy wyznania mojżeszowego pochowane zostały wczoraj. W pogrzebie wzięły udział nieprzeliczone tłumy publiczności.

Dla manifestacji kondukt pogrzebowy udał się na cmentarz drogą okrężną. Kupcy na znak żałoby zamykali sklepy.

Pogrzeb chrześcijan odbędzie się dziś.

Napreżona sytuacja w Szwajcarii.

Zamach na ratusz w Lozannie. — Aresztowania komunistów.

GENEWA. W Szwajcarii w dalszym ciągu istnieje stan silnego naprężenia. Niedziela minęła w Genewie naogół spokojnie, w nocy jednak doszło do nowych rozruchów. Oddziały wojskowe, uzbrojone w karabiny z najeżonymi bagnietami rozpraszają tłumy gromadzące się w różnych punktach miasta.

We wszystkich miastach szwajcarskich, a szczególnie w Genewie, Lozannie, Bernie i Bazylei krążyły po ulicach patrole wojskowe.

Policja przeprowadza masowe aresztowania wśród komunistów, w mieszkaniach których wykrywane są składy amunicji, broni, a nawet hełmów stalowych.

Zakończenie strajku w Ostrogu.

OSTRÓG. Zakończył się w Ostrogu nad Horyniem strajk elektryczny, ciągnący się od marca. Pomiędzy komitetem, działającym w imieniu abonentów prądu elektrycznego, a właścicielami stacji elektrycznej, zawarta

W nocy z niedzieli na poniedziałek dokonano zamachu bombowego na ratusz w Lozannie.

Cześć gmachu jest zdemolowana, 5 osób odniosło rany. Zamach był dziełem tajnej organizacji komunistycznej.

W koszarach w Genewie aresztowano trzech komunistów, którzy rozdawali żołnierzom ulotki.

W garnizonie genewskim zbuntował się jeden z oddziałów.

Aresztowano 22 żołnierzy, którzy staną przed sądem wojennym.

Z powodu ostatnich wypadków rozwiązany został pułk milicji genewskiej, zmobilizowany ostatnio.

została umowa, na mocy której właściciele elektrowni obniżyli ceny za prąd z 1.50 za kw. godz. na 1.25 zł., oraz z 6.50 zł. za lampkę na 5.50 w miesiącach zimowych i 4 zł. w miesiącach letnich.

Zbrodnicze plany Niemiec.

PARYŻ. Krąży tu ciekawe pogłoski na temat tajnego przygotowania Niemiec do zapewnienia sobie na wypadek wojny panowania nad morzem Śródziemnym.

Oto istnieje tajny traktat niemiecko-rosyjski pod nazwą „Green Traty” (Zielony traktat), który przewiduje

współdziałanie marynarek wojennych niemieckiej i rosyjskiej przy zablokowaniu kanału Sueskiego.

Z drugiej strony miały Niemcy we wrześniu 1930 r. stworzyć tajną organizację, której celem byłoby zaatakowanie Gibraltaru.

Niemcy zaproponowały ostatnio

Miejski Teatr Kameralny

Od soboty 5 listopada codziennie

HANDLARZE SŁAWY

sztuka w 4 aktach z prologiem

M PAGNOL i P. NIVOIX

w przekładzie J. A. HERTZA

Początek o godzinie 8 wieczorem.

SZATNIA NIEOBOWIĄZUJĄCA.

Bunt i głódówka więźniów w twierdzy pod Hamburgiem.

HAMBURG. — Polityczni więźniowie, odsiadujący karę w twierdzy w Bielefeldzie, zbuntowali się, zniszczyli urządzenia cel i wyrzucili naczynia na ulicę. Z pomocą policji bunt stłumiono, poczem więźniowie rozpoczęli głódówkę. Przyczyną rozruchów było wprowadzenie obostrożonego regulaminu więziennego od dn. 10 b. m.

Krwawy wynik walk boliwijsko - paragwajskich.

ASSUNCION. Według dokonanych obliczeń w dotychczasowych walkach w Chaco poległo 3,500 żołnierzy boliwijskich. Straty Boliwii w rannych i wziętych do niewoli są bardzo poważne. Liczba poległych i wziętych do niewoli wyższych oficerów boliwijskich wynosi przeszło sto.

W związku z poniesionymi dotychczas klęskami przez wojska boliwijskie w Chaco, rząd Boliwii odwołał wszystkich głównodowodzących poszczególnych odcinków z terenu walk, mianując w ich miejsce nowych.

Straszliwy tajfun na wyspie japońskiej.

TOKIO. Prowincja Szisonka na wyspie Hondo nawiedzona została przez straszliwy tajfun, który zniszczył wszystkie linie kolejowe i połączenia telefoniczne i telegraficzne. — 30,000 domów stoi pod wodą, szkody idą w miliony.

Ogień, który wybuchł w miejscowości Kasziwabara o 35 km. na wschód od Szisonki, wskutek orkanu rozszerzył się do tego stopnia, iż 800 domów spłonęło doszczętnie.

Do tej pory nie ustalono jeszcze, czy i ile ofiar w ludziach pociągnęła ta katastrofa.

Sowiety z pewnością maczały swe palce...

LONDYN. Na posiedzeniu Izby gmin zainterpolowano Mac Donalda w sprawie agitacji, prowadzonej ze strony Sowietów dla wywołania rozruchów w Anglii.

Mac Donald oświadczył, iż upo-

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR „Nowości”

Dziś i dni następnych.
Największy i najgłośniejszy dźwiękowiec sezonu p.t.

NOC W RAJU

W roli głównej: Najrozkoszniejsza z rozkosznych **Anny Ondra**.
Cudowna treść! Piękne melodie.

Szczegóły w afiszach.

DŹWIĘKOWY TEATR „ODEON” II-ga ALEJA 27

Dziś i dni następnych. — — — — — **Wielki przebój sezonu!**
Jedno z najpotężniejszych arcydzieł amerykańskich

GASNĄCE PŁOMIENIE

Wstrząsający dramat wielkiej przyjaźni, wielkiego poświęcenia i wielkiej miłości. — W rolach głównych: czarująca **Claudette Colbert**, genialny **Clive Brook** i niezrównany **Charles Boyer**.

NAD PROGRAM: **Aktualności dźwiękowe Paramountu** Przegląd wydarzeń na całym świecie z objaśnieniami w języku polskim oraz **LICYTACJA** nowa groteska rysunkowo-muzyczna M. Fleischera

Ogrom zniszczenia na Kubie.

NOWY JORK. — Z Kuby nadchodzą coraz to nowe wiadomości o strasznej katastrofie tornado, przewyższającej znacznie orkan, który zniszczył wyspę przed 20 laty.

Według urzędowych danych stwierdzono śmierć 1.750 osób, liczba ofiar dosięgnie niechybnie 2.500 zabitych.

Sanitarne kolumny samochodowe objeżdżają całą prowincję i zbierają rannych, leżących po polach, z miejsc gdzie rzuciła ich śmiertelna fala oceanu.

Ze stojących w porcie Santa Cruz 70 okrętów, nie ocalał ani jeden.

Podatki, jak za widowiska teatralne.

VERA CRUZ. Zatarg między kościołem a władzami meksykańskimi zaostrza się w dalszym ciągu. Rząd związkowy przedłożył na parlamentowi projekt ustawy, przewidujący nowy program wychowania w szkołach na podłożu antykościelnym.

W Tampico utworzono „Ligę prze-

ważnił ambasadora angielskiego w Moskwie do zbadania, czy i o ile wiadomości o udziale trzeciej międzynarodówki i nakłaniania angielskich komunistów do wywołania rewolucji odpowiadają prawdzie.

Ucieczka więźniów z Cayenny.

PARYŻ. Z Cayenny uciekło 15 więźniów, wśród których znajduje się kilku morderców, skazanych na śmierć przez sądy francuskie i nielaskawionych z zamianą na bezterminowe więzienie. Więźniowie zbiegli do puszczy i starali się lasami przejść na terytorium holenderskie.

Pożar okrętu w porcie amsterdamskim.

AMSTERDAM. W porcie amsterdamskim wybuchł pożar, który zniszczył doszczętnie 15.000 tonnowy parowiec pasażerski „Po Hooft”.

Na okręcie tym prowadzono ciepnie szczeruły przy pomocy gazów trujących. Załoga była na lądzie.

Koło północy zauważono słupy pło-

ci w faszystowski religijny, która postanowiła przedłożyć rządowi ustawę wprowadzającą 12 procentowy „podatek kościelny”, ponieważ obrządki kościelne uważane być muszą, wedle tej Ligi za „widowiska teatralne”, od których uiszczane są także podatki.

mieni, bijące ze statku. Dostęp był utrudniony ze względu na niebezpieczeństwo zatrucia się gazami pozbawionymi co chwila rozlegały się detonacje pękających butli z tlenem i zgęszczonem powietrzem; odłamki pękających szyb rozpryskiwały się w szerokim promieniu.

Wreszcie udało się założyć na płonący okręt linę holowniczą i odciągnąć go na pełne morze. Straż zrezygnowała z gaszenia ognia, gdyż okazało się to niemożliwym.

Okręt będzie płonął około dwu dni, o ile wcześniej nie przepała się ścianą i woda nie zatopi go.

Piraci napadli na okręt niemiecki.

HAMBURG. Na parowiec niemiecki „Eisenach”, stojący na kotwicy w porcie Antsfagasta, napadli piraci i dokonawszy rabunku zbiegli. Napad wykonano wieczorem, kiedy większa część załogi parowca, liczącego 4,200 tonn znajdowała się na lądzie.

Po ubezwładnieniu straży pokłado-

wej bandyci swobodnie dokonali rabunku.

Sledztwo dotychczas nie przyniosło żadnego wyniku.

Wielki skład materiałów wybuchowych w mieszkaniu anarchisty.

BUENOS AIRES. W mieszkaniu pewnego anarchisty argentyńskiego policja natrafiła na wielkie zapasy materiałów wybuchowych, które wystarcząłyby dla sporządzenia przeszło 2000 bomb. Prócz materiału wybuchowego znaleziono również kompletne urządzenie do fabrykacji bomb.

W związku z tem sensacyjnym odkryciem aresztowano szereg anarchistów.

Niezwykłe widowisko w Żurychu.

ZURYCH. — Z żuryskiego ogrodu zoologicznego uciekły dwa niedźwiedzie. Jeden z nich został wkrótce potem zastrzelony w pobliskim lesie przez myśliwego, który nie zorientował się w sytuacji, drugiego spostrzeżono po paru dniach na drzewie w małym ogródku w centrum miasta.

Niedźwiedź nie dał się złapać i spędzony z drzewa, zaczął uciekać ulicami miasta, wzbudzając panikę. Jednego z przechodniów ugryzł w rękę. Wreszcie osaczony ze wszystkich stron skoczył do piwnicy, gdzie go obezwładniono.

Szarańcza zasłoniła słońce.

MADRYT. Na Wyspach Kanaryjskich ukazały się niesłychane ilości szarańczy, które, jak gęste chmury, przysłaniają słońce. Ludność stara się wszelkimi sposobami (hałasem i ogniem) zapobiec opadnięciu szarańczy na pola. Niebezpieczeństwo jest bardzo wielkie, ze względu na charakter rolniczo-ogrodniczy wyspy.

Z różnych stron w kilku wierszach.

— Na parowcu „Oregon Star”, zakotwiczonym w basenie stoczni w Hebburn, wybuchł groźny pożar. W płomieniach zginął pierwszy oficer okrętu.

— W Szanghaju rozstrzelano 7 komunistów, w tem 2 kobiety.

— W Lipsku doszło do ostrych starć między komunistami a hitlerowcami, przyczem 5 osób odniosło rany od kul.

— Ze względów oszczędnościowych rumuńska rada ministrów postanowiła wstrzymać w wojsku wszelkie awanse aż do końca bieżącego roku.

— Związek b. kombatanów w Estonii wniósł do parlamentu projekt zmiany Konstytucji, którą zamierza przeprowadzić drogą plebiscytu w ciągu 7 miesięcy.

KSAWERY DE MONTEPIN.

183

Panna do towarzystwa.

POWIEŚĆ.

Obok tych odłamów ślady nóg głębsze były od innych.

— Ktoś wchodził tu tej nocy — rzekła do siebie pani de Garennes. — Przebył mur. Któż to taki? Złodzieje być może...

Uzbrojony oczy lornetką, pochyliła się, aby bliżej i uważniej przypatrzyć się śladom.

— Noga bardzo mała, elegancka i dobrze obuta ślady te pozostawiła — mówiła dalej. — Człowiek, który wszedł tu, wdrapując się przez mur, miał na nogach buty od dobrego szewca... Co to może znaczyć?

W nadziei znalezienia rozwiązania tej zagadki, baronowa poszła aż do małej furtki, otworzyła ją i iść zaczęła po brzegu Marny wzdłuż muru parku.

Na trawie zgniecionej spostrzegła ślady błota.

Szła za tymi śladami aż do stesu kamieni, które dozwoliły Raulowi wspiąć się na mur.

Pozatem trawa nie była już zgniecioną, ani też obłożoną. — Tu więc przybył mur! — pomyślała pani de Garennes... Ależ to dziwne!

Weszła do parku z zamiarem po-

kazania ogrodnikowi swego odkrycia.

Około trawnika spotkała pannę służącą, niosącą dzbanek wypełniony mlekiem po brzegi.

— To mleko dla panny Gabrijeli? — zapytała ją.

— Tak, pani baronowo.

— To dobrze, sama jej zaniosę.

Pani de Garennes wzięła dzbanek, udała się do głównego korpusu willi na pierwsze piętro, przebyła oszklony korytarz, prowadzący do pawilonu i weszła do pokoju młodej dziewczyny.

Gabrijera tak jak poprzedniego dnia, na odgłos otwieranych drzwi obudziła się i podniosła na poduszkach.

Od pierwszego rzutu oka baronowa zauważyła spokój na uśmiechniętej twarzy swojej panny do towarzystwa, która, zdawało się, odzyskała cokolwiek siły.

— Jak się zdaje, dobrze spałaś, moje drogie dziecko, — rzekła pieszczotliwym głosem i tonem udanej pieczołowitości.

— Tak pani, dziś rano czuję się bardzo silną.

— Bogu niech będą dzięki! Ale nie należy zbyt mocno ufać tej dzielności! Odpocznij jeszcze... Dam ci filiżankę mleka.

Baronowa przelała w karafkę mleko z naczynia, które przyniosła.

Napełniła filiżankę, umieściła ją na nocnym stoliku i zeszła na dół.

Żeluzje były zamknięte.

Otworzyła je.

Słońce nagle oświeciło promieniami mały pokój, w którym Raul z Gabrijelą niedawno jedno obok drugiego przeżyli kilka godzin szczęścia. Baronowa de Garennes spojrzała naokoło siebie i nie mogła powstrzymać objawu zdumienia.

Na woskowanej posadzce ujrzała mnóstwo śladów tego białawego błota, przyczepiającego się do podeszew na brzegach Marny, kiedy grunt jest rozmokły wskutek deszczu lub wylewów.

Ślady błota szły od drzwi, aż do kanapy.

XLI.

— A cóż to znówu znaczy? — poszeptała pani de Garennes błędnie. — Ten nocny włóczęga, który przelazł przez mur parku, był aż tutaj? Cóż się to dzieje w moim domu, bez mojej wiedzy? Gabrijela przyjmuje kogoś, to nie ulega wątpliwości... ale kogo?

Nagle prawie pod sofą, na której Raul położył zemdloną Gabrijelę, spostrzegła zgnieciony papier.

Szybko schyliła się, wyciągnęła rękę i papieros podniosła.

Chociaż nakreślone ołówkiem, litery pozostały wyraźne:

Baronowa odczytała z łatwością te słowa:

„Moja najdroższa!

Jutro wieczór wejdę do parku o godzinie wpół do dwunastej. Łatwo ci będzie wyjść z pawilo-

nu, który zajmujesz sama i przyjąć połączyć się ze mną, około furtki wychodzącej na brzeg rzeki”.

— Ach! chytre stworzenie! — rzekła baronowa stłumionym głosem. — Ma kochanka i to kochanka, ośmielającego widywać się z nią tu, w moim domu. Ależ to szczyt zuchwalstwa i bezczelności. Nie znam tego pisma. Człowiek, dostający się do tego domu nocną porą, mógłby odgadnąć, co się tu dzieje, podpatrzeć moją tajemnicę! Kto on jest? Muszę się o tem dowiedzieć... I dowiem się...

Pani de Garennes wsunęła list do kieszeni i ułożywszy swoją twarz tak, aby nie dać poznać gniewu, jaki ją opanował, weszła na pierwsze piętro.

Gabrijela siedziała na łóżku, zamierzając wstać.

— Wstajesz już, moje dziecko, — zapytała baronowa, ze zwykłym udanym słodyczą.

— Oh! tak pani, już wielki czas.

— Nie ma nic pilnego.

— Wstydzę się istotnie tak być leniwą.

— Spoczywać, kiedy się jest chorą, nie nazywa się lenistwem. Dobrze noc przepędziłaś?

— Wybornie.

— I nie miałaś bicia serca?

— Kilka tylko razy, lecz nie tak często jak zwykle i nie tyle gwałtownie.

(C. d. n.)

KRONIKA

KALENDARZYK

Środa 16 listopada. Edmunda B. W.
Wschód słońca: o g. 6.58 Zachód 15.44

Nocne dyżury aptek.

W nocy z wtorku na środę: Nowy Rynek, Aleja Wolności.

W nocy z środy na czwartek: II Aleja, Ostatni Grosz.

Odnaczenie. Za wybitne zasługi, położone na polu pracy społecznej, odznaczony został dekretem Pana Prezydenta Rzplitej złotym krzyżem zasługi p. Reimschuessel, wieloletni prezes okręgowy i założyciel klubu sportowego „Victoria”.

Huta Handtke redukuje. Jak się dowiadujemy huta żelazna B. Handtke na Rakowie z dniem dzisiejszym zmniejsza ilość dni roboczych z 6-ciu na 4 dni w tygodniu. Zarobki robotników w ten sposób ulegną na zimę redukcji.

Statystyka chorób zakaźnych i zgonów. Miejski wydział zdrowia zanotował w ub. tygodniu 29 wypadki zasilnięć na choroby zakaźne, w tem na: dur brzuszny — 7, szkarlatynę—4, dyfteryt — 2 i koklusz—2.

W tymże tygodniu zmarło w naszym mieście 18 chrześcijan i 5 żydów.

Z teatru kameralnego. Dziś, we wtorek „Handlarze Sławy” Pagnola i Nivoixa w inscenizacji dyr. Galla z udziałem pp. Gallowej, Gozdeckiej, Willand, Brema, Dębicza, Piotrowskiego, Orchonia i Ziemińskiego. Początek o godz. 20. Bilety w cenach normalnych są do nabycia w „Renomie” i od godz. 18 w kasie teatru.

Jutro, sukcesowa inauguracyjna komedia Kiedrzyńskiego: „Szczęście od jutra”, której ostatnie przedstawienie odbyły się przy szalenie wypełnionej widowni. Przedstawienie to danem będzie po cenach niższych, aby umożliwić szerokim sferom naszego społeczeństwa zapoznanie się z tą piękną sztuką doskonałego komedjopisarza.

W czwartek 17 bm. po raz drugi fragmenty arcydzieła Stefana Żeromskiego „Róża”, w inscenizacji Iwo Galla, tak entuzjastycznie przyjętej na uroczystym przedstawieniu w dniu 11 listopada. Bilety po cenach normalnych do nabycia w „Renomie”.

Śmierć pod kołami pociągu
Wczoraj w pobliżu Rakowa dostał się pod pociąg towarowy 64 letni Franciszek Łukasiewicz. Zdażał on torem kolejowym do pobliskiego lasu, by narąbać sobie gałęzi na opał. Prawdopodobnie nie usłyszał nadjeżdżającego pociągu. Poniósł śmierć na miejscu.

Dziś i jutro ciągnienie!

Kup los

w kantorze Wymiany i Loterii

J. WEKSLER, Aleja 6.

Główna wygrana **1.000.000 zł.**

Według nowego planu, każdy wygrający los w poprzednich klasach gra do 5-ej klasy i może wziąć udział w premjach

CENA 1/4 1/2 LOSU
10 zł. 20 zł.

W naszej kolekturze padło w poprzedniej 25-ej loterii
15.000 zł. na Nr. 68620
15.000 zł. na Nr. 69661

Kino-Teatr „ATLANTIC”

Dziś i dni następnych.
Wielki podwójny program
DJABEL W rolach głównych:
Rod la Rogue i Sue Carol oraz

Miłość i łzy Szopena

Nad program: **Kronika filmowa.**
Ceny miejsc zwykłe.

Kino „MUZA” II Aleja 43

Arcydzieło według słynnej powieści
PIERRE'A LONYSA p. t.

Kobieta pająk

W roli głównej: **Conchita Montenegro**
M. Conti i inni.
oraz **Nad program.**

Dźwiękowe „GRAND-KINO”

Dziś i dni następnych. — **Najnowszy 100 proc. dźwiękowiec polski p. t.**
według powieści **F. A. Ossendowskiego**
W rolach głównych: **Nora Ney, Marja Bogda, Eugeniusz Bodo, Adam Brodzisz i Witold Konti.**
NAD PROGRAM: **Dźwiękowy tygodnik Foxa z pogrzebem śp. por. Żwirki i inż. Wigury oraz dodat. PAT. — DLA MŁODZIEŻY DOZWOLONY.**

Bezdomni Częstochowcy zamieszkają w wagonach.

Jak się dowiadujemy, tymczasowe komisaryczne kierownictwo miastem, szukając środków zaradczych, celem ratowania bezdomnych rzesz nędzarzy, z braku środków na budownictwo mieszkalne, które w okresie zimy jest zresztą nie dopomyślenia — postanowił zakupić od P. K. P. partię wagonów towarowych, starych i przeobrazić je jako tymczasowe schronienia dla bezdomnych. Ten środek zapobiegawczy nie rozwiązuje wprawdzie zagadnienia kłęski bezdomności, jednakże przyczyni się do jej złagodzenia. Bezdomni w ten sposób uzyskają dach nad głową i osłonę przed mrozem.

Wagony bowiem, jak stwierdziły doświadczenia, o ile są odpowiednio przerobione, doskonale izolują ciepło. One to w czasie wojny, w okresie zimy, na terenach frontowych spełniały doskonale rolę siedzib ludzkich. Rzecz prosta nie może być mowy o wygodach i estetyczności takiej kolonii wagonowej, lecz to zło konieczne będzie bezprzecznie błogosławieństwem dla nędzarzy. Kolonia wagonowa powstanie prawdopodobnie na terenie baraków miejskich na Stradomiu. Sprawa miejsca nie została jeszcze definitywnie zdecydowana.

Gdzie się udać maja?

Otrzymał list od naszego stałego czytelnika:

Racz Szanowny Panie Redaktorze zapytać się w swoim poczytnym piśmie Kurję Biskupią w Częstochowie, gdzie dzieci rzymsko katolickie mają udać się na nabożeństwo w dniu 11 listopada, bo jako przygodny podróżnik widziałem w Olsztynie gromadki dzieci ze swoimi wychowawcami przed zamkniętym kościołem po godz. 8 rano. Biedne dzieci z Turowa, odległego od kościoła o 4 km., z Kusiat o 5 km., z Przemiłoc o 2 km. powstały o godz. 6-tej rano, po to, by naczęzo — o zimnie przebyć tak długą drogę i zastać podwoje kościelne zamknięte.

Rozproszona w gromadki tulią się do siebie z zimna — wyczekują otwarcia Przybytku Pańskiego, by móc podziękować Bogu, że dał im Wolną i Niepodległą Polskę. Tymczasem na próżno, bo Wódz duchowy parafii pojechał do Złotego Potoku grzeszyć piątem przykazaniem.

Dobre i szlachetne chłopskie dzieci obiecały czekać na swego duszpastera i pomóc mu znieść upolowane kury, zające, dziki, dzikie króliki i lisy. Długoby maleństwa parafian, gdyby nie obśiań ich parafjanin, że ksiądz proboszcz prędko nie wróci, a zresztą nie poznacie Go, bo się ubrał po cywilnemu.

Dziękując Szan. Panu Redaktorowi — kreślę się. Z poważaniem.

Widz.

Częstochowa musi odzyskać własny Sąd Okrę.

Wobec rozszerzenia granic miasta Częstochowy, w której ludność sięga liczby 120 000 mieszkańców, równocześnie zaś dużego znaczenia miasta, jako wybitnego ośrodka przemysłowego — istnienie prowizorycznego Wydziału Zamiejscowego Sądu Okręgowego Piotrkowskiego w lokalu najzupełniej nienadającym się na ten cel, nie czyni zadość prymitywnym wymaganiom wszystkich sfer miasta.

Częstochowa, będąc siódmym miastem w Rzeczypospolitej Polskiej, pozbawiona jest najistotniejszych Urzędów, których brak daje się dotkliwie odczuwać.

Kasowanie Urzędów pierwszej Instancji, jak np. ostatnio Inżyniera Przemysłowego, Urzędu Górniczego itp., przyczynia się do pomniejszenia znaczenia miasta, które zmuszone jest szukać Władz i opieki w miastach czterokrotnie mniejszych.

Ministerstwo Sprawiedliwości, czyniąc zadość wymogom nowoczesnego życia, ukończyło szereg budowli, względnie prowadzi takowe w miastach, w których niewątpliwie potrzeba takich gmachów również daje się odczuwać.

Niemniej jednak stwierdzić należy, że Częstochowa jest całkowicie w planach Ministerstwa pominięta, pomimo tego, że jest ona miastem stale rozwijającym się, wykazującym ogromną ruchliwość przemysłową, handlową i socjalną, co wyraża się w rozwoju stosunków prawnych, w licznych wypadkach opierających się o instytucje sądowe.

W tych warunkach istnienie samodzielnego Sądu Okręgowego jest koniecznością, nad którą decydującym władzom przejść do porządku nie wolno. Przemawia za tem i ten fakt, że 80 proc. ludności miasta Częstochowy to ludność uboga, uzależniona wybitnie od koniunktur przemysłowych, dla której bronienie swych praw poza drębem miasta, jest niewykonalnym.

Uzależnienie przeto istnienia Sądu Okręgowego, instytucji nie tylko o charakterze urzędowym, lecz przede wszystkim mającej na naszym terenie wy-

bitne znaczenie społeczne — odłożenia na jego utrzymanie sum z budżetu miasta, — którego finanse z tych samych względów są w stanie opłaconym, jest niczem nieusprawiedliwione.

W tym celu Rada Przyboczna Kierownika Tymczasowego Zarządu Miasta Częstochowy, na posiedzeniu w dniu 11 października rb., postanowiła wyłonić Komisję pod przewodnictwem Kierownika Tymczasowego Zarządu Miasta, zadaniem której będzie czynienie starań o utworzenie stałego Sądu Okręgowego w Częstochowie i uwzględnienie w programie Ministerstwa Sprawiedliwości budowy odpowiedniego gmachu.

Komisja ta winna się składać z przedstawicieli najszerzszych warstw ludności, przemysłu, handlu itp.

W myśl powyższej uchwały, uznając doniosłość znaczenia stałego Sądu Okręgowego dla miasta Częstochowy, p. Komisarz Mazur powołuje Komisję Społeczną na dzień 16 bm. na godz. 19 i zaprasza zarządy zrzeszeń i związków, by przyjęły w niej udział, przez delegowanie swych przedstawicieli.

Komisja zbierze się w sali Rady Miejskiej przy ul. Gen. Dąbrowskiego Nr. 14.

Wyrok uniewinniający w procesie z oskarżenia elektrowni.

Sąd grodzki w osobie sędziego Mirmana rozpatrywał wczoraj 2 ciekawe sprawy z oskarżenia elektrowni przeciwko p. Stanisławowi Wolbergowi, b. członkowi zarządu Z.A.P.E. i p. Maksymilianowi Chrapotowi, kupcowi miejscowemu. Sprawy te wzbudziły oczywiście wielkie zainteresowanie, to też mała sala sądu grodzkiego była szalenie wypełniona.

Elektrownia w skardze swej zarzucała p. Wolbergowi — że na pierwszym zebraniu członków Z. A. P. E., odbytym 28 lutego br. — p. Wolberg w przemówieniu swem zarzucił elektrowni fałszowanie ksiąg oraz przeprowadził analogię między nią a znaną ze swych malwersacji „Pe-Pe-Ge” w

Grudziądzu; p. Chrapotowi — że na zebraniu oświadczył, iż elektrownia dokonywała kradzieży, w co, względnie winien prokurator.

Rzecznikiem oskarżenia był mec. Różycki z Piotrkowa, obronę p. Wolberga wnosili mec. Paciorkowski, p. Chrapot bronił się sam.

Do winy żaden z oskarżonych nie przyznał się, wobec czego sąd przystąpił do badania świadków, których liczny korowód przesunął się przed sądem. Większość świadków stwierdziła, że oskarżenia wymienionych zarzutów nie wysunęli. Osk. Wolberg wyjaśnił, że mówiąc o „Pe-Pe-Ge”, apelował do władz o wejrzenie w sprawę elektrowni, zaś z konkretnymi zarzutami nie występował.

Dla orjentacji koniecznym jest wyjaśnienie, że elektrownia częstochowska dzieli się na 2 przedsiębiorstwa: Elektrownia Okręgowa Sp. Akc. i Elektrownia w Częstochowie Sp. z ogr. odp. Otóż obrońca osk. Wolberga, adw. Paciorkowski, przedłożył sądowi akt rejentalny, z którego wynika, że Elektrownia Okręgowa Sp. Akc. kupiła od Elektrowni w Częstochowie Sp. z ogr. odp. plac pod budowę elektrowni za 10 tys. zł. W przedstawionym natomiast przez elektrownię bilansie zamiast 10 000 zł. figuruje suma 267 tys. zł., czyli o 257 tys. mniej. W ten sposób elektrownia uchylała się od zapłacenia skarbowi państwa 11 tys. zł. tytułem opłat stemplowych i 5 tys. zł. tytułem opłat miejskich.

Nadto mec. Paciorkowski poruszył następującą okoliczność: Elektrownia, której kapitał zakładowy wynosił 2.500.000 zł., zaciągnęła pożyczki 11 milionów złotych, aby wypłacić 10 proc. w stosunku rocznym, a przeznaczając większe sumy na amortyzację, uniknąć w ten sposób zapłacenia podatku dochodowego.

Po zamknięciu przewodu sądowego zabrali głos rzecznicy stron, przyczem na uwagę zasługuje świetne przemówienie mec. Paciorkowskiego.

Wieczorem sąd ogłosił wyrok, mocą którego oskarżenia zostali uniewinnieni z powodu braku dowodów. W motywach sąd zaznaczył, że gdyby nawet obaj oskarżeni wysunęli zarzuty, o które ich oskarżono, mieli prawo to uczynić, bowiem obrona udowodniła, że elektrownia w ten sposób postępowała a w dodatku oskarżenia kierowali się dobrem społeczeństwa.

OBWIESZCZENIE.

Wydział Hipoteczny Sekcji I-ej w Częstochowie obwieszcza, że otwarte zostały postępowania spadkowe po zmarłych:

- 1) Michale KOWALCZYKU, właścicieli niepodziel. połowy placu Nr. 8 na planie, uregul. w ks. wieczystej nieruchomości w Częstochowie, oznacz. hipot. Nr. 1017.
- 2) Kacprze-Melchiorze-Baltazarze JE-DRUSIKU, właścicieli niepodziel. połowy nieruchomości w osadzie Mstów, pow. Częstochowskiego, oznacz. hip. Nr. 34.
- 3) Ignacym JEZIOROWSKIM, właścicieli dwóch działków ziemi, uregul. pod Nr. 7 i 8 w dziale I-szym ks. wieczystej nieruchomości w Częstochowie, oznacz. hipot. Nr. 1907.

Termin zamknięcia tych postępowań spadkowych wyznaczono na dzień 3 lutego 1933 roku i w tym terminie osoby zainteresowane winny się stawić w kancelarii Wydziału Hipotecznego w Częstochowie dla zgłoszenia swych praw pod skutkami prekluzji.

Częstochowa, dnia 19 lipca 1932 roku.
Pisarz Hipoteczny.

OBWIESZCZENIE.

Wydział Hipoteczny Sekcji II-ej w Częstochowie obwieszcza, że otwarte zostały postępowania spadkowe po zmarłych:

- 1) WANDZIE - ADOLFINIE BROMEK z domu Franke, właścicielce 37/200 niepodzielnych części nieruchomości, położonej w mieście Częstochowie, oznaczonej Nr. hipotecznym 77.
- 2) WAWRZYŃCU GARUS, właścicieli niepodzielnej połowy nieruchomości, wchodzącej w skład nieruchomości, położonej w mieście Częstochowie, oznaczonej Nr. hipotecznym 841.

Termin zamknięcia tych postępowań spadkowych wyznaczono na dzień 6 lutego 1933 roku i w tym terminie osoby zainteresowane winny się stawić w kancelarii Wydziału Hipotecznego Sekcji II-ej w Częstochowie dla zgłoszenia swych praw pod skutkami prekluzji.

Częstochowa, dnia 19 lipca 1932 roku.
Pisarz Hipoteczny.

Były urzędnik poszukuje administracji domu za mieszkanie. Oferty do Administracji „Słowa” II Aleja Nr. 32, pod „Urzednik”.

Z KRAJU.

Miasta, które zalegają z pensjami.

Częstochowa do nich zaliczona nie jest.

Według rozpisanej ostatnio przez Zrzeszenie pracowników samorządowych ankiety, regularnie wypłacają gaże pracownicze tylko magistraty Wilna, Poznania, Łodzi, Bydgoszczy, Lwowa, Stanisławowa, Krakowa i Sosenowca.

Inne miasta bez wyjątku zalegają w wypłacie pensyj. Prym przytem trzyma wśród tych magistratów Nowogódek, którego pracownicy nie widzieli pensyj już od 5 miesięcy.

Zaległości 4 miesięczne w wypłacie pensyj mają miasta: Baranowice, Suwałki, Kielce, Podbrodzie i Słomim.

Zaległości 3 miesięczne posiadają: Łuck, Lubartów, Ozorków, Zgierz, Pińsk, 2 i pół miesięcznej pensji, a Kaluszyn i Miawa po 2 miesiące.

Z opóźnieniem miesięcznym lub półtoramiesięcznym wypłacają pensje swym pracownikom magistraty: Łowicza, Rawy Mazowieckiej, Łukowa, Biłgoraja, Nieświeża, Chełma, Międzyrzecza, Lidy, Tarnowa, Wołkowyska, Zawiercia i Włocławka oraz stolicy.

Magistrat Radzyna zalega półtora miesiąca, spłaca pensje zaliczkami, co parę dni po kilka lub kilkanaście złotych. Lublin płaci pensje w ciągu miesiąca ratami.

Produkty wiejskie za bezcen.

Według danych oficjalnych, ceny, płacone producentom rolnym na miejscu w połowie października b.r. kształtowały się przeciętnie w Polsce w złotych:

Pszenvca za 100 kg. — 22.94, żyto za 100 kg. — 14.90, jęczmień na kaszę za 100 kg. — 13.80, owies za 100 kg. — 13.03, ziemniaki jadalne za 100 kg. — 3.11, siano łąkowe 0.84, mleko za litr. — 0.18, koń roboczy za sztukę — 132.00, krowa dojna za sztukę — 118.00, owca rzeź za sztukę — 12.00, wieprz za 100 kg. żywej wagi — 5.81, jaja za 10 sztuk 0.79.

Wyrok na piekarzy-terorystów.

Sąd okręgowy w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie piekarzy, terrorystów komunistycznych z Luxenburgiem na czele, oskarżonych o wykonanie partyjnego wyroku śmierci na przywódcę bundowskiego związku piekarzy, Najermanie.

Mocą tego wyroku: 31-l. Szymasz Luxenburg został uznany winnym zabójstwa Neumana i sąd skazał go za to na 10 lat więzienia, Wincenty Krasny za okazaną pomoc Luxenburgowi skazany został na 4 lata więzienia; oskarżeni: Brzostek i Fagot za przechowywanie Luxenburga po zabójstwie po 6 miesięcy więzienia, przy czym karę tę sąd darował z amnestji. Pozostali współoskarżeni zostali uniewinnieni.

Zemsta słońca.

Na przedstawieniu w cyrku Stanisławskich w Warszawie przykra przygodą spotkała Aleks. Wójcickiego. W. chcąc nakarmić słońca „Jumbo” marchwią, dawał mu nać, następnie owoc, drażniąc się. W czasie gdy W. podał marchew, jednocześnie kilka razy uderzył ręką w trąbę. Wtedy rozdrażniony „Jumbo” porwał Wójcickiemu z głowy pilśniowy kapelusz, pożerając go. Ponieważ było to podczas przerwy przeto świadkami powyższego faktu było mnóstwo widzów. Strapiiony W. musiał powrócić do domu bez kapelusza.

Wrogowie BRUDU ahonują „Czystość”

z dodat. bezpl. „Lekarz Domowy” oraz „Lekarz Dentysta”.
Rocznice zł. 6. — P. K. O. nr. 15-960.
Red w Warszawie. Skrz. poczt. 729.
W Częstochowie bliższych informacji udziela Red. Lekarz - Dentysta Michał Grejniec, Aleja N. Marji Panny 10. — Telefon 2-50.

Polak siewcą kultury

na wyspach Oceanji.

Warszawiak rodem, miał Kubary lat 18, gdy musiał po upadku powstania 1863 r., w którym brał udział, uciekać z kraju. Zagranicą zetknął się przy poszukiwaniu pracy, z przedstawicielem etnograficznego Muzeum Godefroy w Hamburgu, który namówił go do wyjazdu na wyspy Oceanji dla badań i czynienia zbiorów etnograficznych. Podpisawszy długoletni kontrakt, wyjeżdża 24 letni Kubary w 1869 roku na Pacyfik.

W studjach i zgromadzeniu zbiorów pomógł Kubaremu nietylko zdolność i opanowanie całkowitej języka samońskiego i polońskiego, ale przede wszystkim nawskroś polskie dążenie, aby wszędzie nieść ze sobą rycerskie idee bezinteresownej służby ludzkości, w imię wysokiej idei podnoszenia świata ku ideałowi Chrystusa.

Takie pojmowanie swojej roli, jako członka kulturalnej Europy i walczącej o wolność Polski, kazały Kubaremu przeciwstawić się i zwalczać system, głównie niemiecki, gwałtownego szczyptenia tak zw. kultury dzikusom Oceanji; zdobywszy sobie prawdziwie polską ludzkością serca krajowców (głównie pracowal na wyspach Karlińskich) podnosił ich z apostołską żarliwością ku wyższemu poziomowi życia, pragnąc, aby stali się członkami wielkiej rodziny kulturalnych ludów. Te dążenia, szczególnie dla Niem-

ców niezrozumiałe, budziły ironiczne naśmiewanie się uczonych niemieckich nad humanitarnością tego niezwykłego Polaka, ale nawet Niemcy oddawali hołd Kubaremu, jako wielkiemu uczonemu i niepospolitemu etnografowi.

W tej naukowej pracy pomógł Kubaremu niechcący właśnie ów jego humanitaryzm, albowiem stał się Kubary dla krajowców niejako niekoronowanym władcą, dla którego nie mieli żadnych tajemnic ze swego życia i ze swej przeszłości. To też poznał Kubary etnografię tych wysp, jak nikt przed nim i po nim.

Bolescią i treścią Kubarego, który całe życie swe, na obczyźnie spędzone (na samych Karolinach jst 27) pamiętał o walkach powstańczych było to, że działami swymi wzbogacał obcą i wrogą kulturę niemiecką ale nie miał innego wyjścia w owych czasach, gdy Polska była pod zaborami.

Ile razy mógł, to znaczy tyle razy, ilekroć był w Europie, odwiedzał Polskę, drukując swoje dzieła po niemiecku, jednocześnie ogłaszał z nich sprawozdania i urywki w czasopiśmie polskich. Ostatni raz był w kraju rodzinnym w r. 1895 na polskim zjeździe lekarzy i przyrodników we Lwowie. Był szlachetnym przyjacielem tych licznych rozbitków, których ongi losy narodu rozwiąły po całym świecie.

B. sekretarka Stalina przed sądem.

Na ławie oskarżonych w sądzie okr. w Warszawie zasiadła Marja Missan-Kozicka, oskarżona o oszustwo.

Oskarżona Missan-Kozicka jest z pochodzenia Rosjanką. Mieszkała stale w Moskwie, gdzie wyszła za mąż za Polaka, Franciszka Kozickiego.

Ukończyła wydział medyczny sowieckiego uniwersytetu, biorąc żywy udział w życiu partji komunistycznej. Była ona pierwszym bodaj lekarzem, wezwanym do łóża chorego Stalina, pełniąc następnie funkcję sekretarki Stalina, a później Kalinina. Brała ona udział w licznych posiedzeniach GPU.

Gdy mąż oskarżonej, Franciszek Kozicki został przez czerewycząjkę skazany na karę śmierci — zdołała go uratować od kuli. Zmieniono karę na 10 lat więzienia.

W jakiś czas później Missan-Kozicka popadła w niełaskę czerwonego Kremlu. Została aresztowana i wraz z mężem wymieniona została do Polski. Przyczyną niełaski było to, że oskarżona zbyt troskliwie opiekowała się mężem.

Po przybyciu do Polski — Kozicki zamieszkali w Łucku, gdzie on przyjął posadę egzektora. Ze względu na wiek i chorobę — Kozicki musiał posadę rzucić, a wówczas cały ciężar u-

trzymania domu spadł na oskarżoną.

Początkowo zamieszkała ona swe korespondencje w pismach wileńskich. Pragnąc później wydać swe prace — zwróciła się do spółki wydawniczej we Lwowie „Ossolineum”, proponując wydanie 7 książek pod odrębnymi tytułami z cyklu „Burza Wschodu”. Spółka wydawnicza zgodziła się, wypłacając na poczet honorarium 200 zł., przyczem zawiadomiła literatkę p. Marję Dunin-Kozicką, która swego czasu wydała książkę p.t. „Burza od Wschodu”.

Dunin-Kozicka oskarżyła Missan-Kozicką o oszustwo, polegające na podszywanie się pod jej nazwisko i przywłaszczenie tytułu książki.

Na rozprawie oskarżona wyjaśniła, iż cała ta sprawa polega na nieporozumieniu, bowiem użyła nazwiska swego męża, a po drugie nie jej nie było wiadome o istnieniu książki p. Dunin-Kozickiej, której zresztą utwór jest dziełem literackim, podczas, gdy ona pisała rewelacje z pięcioletniego pobytu u boku czerwonego caratu.

Sąd uznał oskarżoną winną tylko w wyludzaniu pieniędzy w roli lekar-ki i skazał ją na 6 miesięcy więzienia z darowaniem kary na mocy amnestji.

ZE SWIATA.

Zagubiona wyspa.

W poszukiwaniu miejscowości, skąd najlepiej można byłoby obserwować zaćmienie słońca, które miało miejsce w czerwcu b. r., prof. Kopff i James Robertson odnaleźli na starych mapach pewną wyspę, zwaną Sarahau, która nie jest wcale zaznaczona na nowszych kartach Pacyfiku. Nie leży ona na drogach morskich najbardziej uczęszczanych, to też kartografia pominęła ją zupełnie. Zwrócono się z prośbą do kapitanów statków, kursujących po Pacyfiku, o zbadanie, czy wyspa ta istnieje jeszcze, czy też może pochłonęły ją fale oceanu.

Loterja śmierci.

Francois Montel i jego ukochana Alice Duchet popełnili razem samobójstwo. Działo się to w mieszkaniu Montela w Ljonie. Młodzi postanowili z rozmaitych powodów pozabawić się

życia. Chodziło tylko o to, kto ma kogo zabić.

Ostatniej nocy, po napisaniu listów do rodziny, w których donosili o swym zamiarze, urządzili oni niezwykłą loterję.

Wzięli dwie słomki, jedną krótką drugą dłuższą i zaczęli ciągnąć losy. Ten kto wyciągnie krótszą słomkę, będzie strzelał.

„Wygrał” Montel. Posłuchał losu. Celnym wystrzałem z rewolweru zabił przyjaciółkę, a potem siebie.

Bandyci z lampkami w krawatach

Portjer znanego klubu gry w Nowym Jorku, zobaczył o drugiej po północy wkraczających do przedsionka trzech przyzwoicie ubranych młodych ludzi.

— Jesteśmy z elektrowni — powiedzieli. — Zawezwano nas bo światło szwankuje. Czy nie zechciałbyś nas pan zaprowadzić do licznika.

Portjer, nie podejrzewając nic złego,

go, zaprowadził rzekomych „elektrotechników” do licznika.

W chwilę potem w całym gmachu zgasiło światło.

Do sali gry wkroczyli owi trzej ludzie. Na twarzach mieli maski, w ręku rewolwery, a w krawatach małe lampki elektryczne, które w widniowy sposób oświetlały pokój.

Gracze pod grozą rewolwerów oddali wszystkie pieniądze.

Bandyci, zabrawszy około 10 tysięcy dolarów, uciekli w przygotowanych przed domem autach.

Co usłyszysz dziś przez Radio?

WARSZAWA 16 listopada.

11.40 Codz. Przegląd Prasy Polskiej.
11.50 Kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla komunik. lotniczej.
11.58 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. hejnał z Krakowa.
12.05 Program na dz. bież.
12.10 Płyty gramofonowe.
13.20 Urzęd. komunikat P. I. M.
15.40 Komunikat gospodarczy.
15.55 Kronika harcerska.
16.00 Program dla dzieci.
16.25 Płyty gramofonowe.
16.40 Odczyt ze Lwowa.
17.00 Odczyt dla nauczycieli muzyki.
17.15 Kom. Centr. Biura Hydr. dla żegluga i rybaków.
17.20 Płyty gramofonowe.
17.40 „Prawo kobiety do pracy”.
17.55 Program na dzień następny.
18.00 Muzyka taneczna.
19.00 Rozmaitości.
19.20 „Skrzynka pocztowa rolnicza”.
19.30 Feljeton literacki.
19.45 Prasowy Dziennik Radjowy.
20.00 Koncert ork. mandolinistów.
20.55 Wiadomości sportowe.
21.30 Dodatek do Pras Dziennika Radj.
21.05 Koncert solistów.
22.00 „Na widnokręgu”.
22.15 Płyty gramofonowe.
22.40 Odczyt w języku angielskim.
22.55 Urzęd. kom. P. I. M. i komunikat policyjny.
23.00 Muzyka taneczna.

KATOWICE 16 listopada

11.40 Codz. Przegląd Prasy Polskiej i kom. meteor. z Warszawy.
11.58 Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Krakowa.
12.10 Płyty gramofonowe.
13.15 Komunikat gospodarczy.
13.20 Komunikaty z Warszawy.
15.50 Intermezzo muzyczne.
16.00 Program dla dzieci z Warszawy.
16.25 Intermezzo muzyka.
16.40 Odczyt ze Lwowa.
17.00 Odczyt z Warszawy.
17.15 Płyty gramofonowe.
17.40 Odczyt z Warszawy.
17.55 Program na dzień następny.
18.00 Muzyka lekka z Warszawy.
19.00 Z czego są zbudowane gwiazdy.
19.15 Rozmaitości.
19.30 Transmisja z Warszawy.
22.15 Program na dzień następny.
22.20 Płyty gramofonowe.
22.55 Kom. metror. z Warszawy.
23.00 Skrzynka pocztowa w jęz. franc.

SPRZEDAŻ
SUKNA I KORTÓW
M. A. LASTMAN
Częstochowa, I Aleja 5
Poleca w wielkim wyborze materjały: paltotowe, ubraniowe, pokrycia na futra, spodniowe, na palta damskie oraz dziecięce, z pierwszorzędnych fabryk Bielskich i Tomaszowskich po cenach fabrycznych.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń „RENOMA”

wł. MARIAN ŻUKOWSKI
Częstochowa, Aleja Nr. 21, tel. 448.
PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych.
POLECA: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne.
SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papierosy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p.
OBSŁUGA SZYBKA I SOLIDNA.

Pracownia gorsetów, pasków leczniczych biustonoszy „Franciszka”, Częstochowa, Piłsudskiego 11, dawniej 9. Przyjmuje wszelkie obstalunki i reperacje, oraz pranie gorsetów. 658

Kawaler lat 26, blondyn, przystojny z zawodu handlowiec szuka współczynnika celem założenia przedsiębiorstwa handlowego. Cel matrymonjalny niewykluczony. Oferty tylko poważne, do Adm. „Słowa” II Aleja 32, pod „Handlowiec”.

WYKONANIE OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 40 gr. za wiersz mm., nadstawa, w tekście i za tekstem 30 gr. — tabelaryczne 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Drobne ogłoszenia 10 gr. za wyraz. Najmniejsze 1 zł. — Bezrobotni i poszukujący pracy korzystają z 50 proc. ulgi przy zamieszczaniu ogłoszeń drobnych. — Wszelkie komunikaty zrzeszenia i stow. kulturalno-oświatowych umieszczane są bezpłatnie.

Redaktor odpowiedzialny: Józef Wolnicki

Wydawca: Spółdzielnia Drukarsko-Wydawnicza „PRASA” w Częstochowie.

Druk. dr. Świącki, ul. Hajdów. Maj. Panny Nr. 63. Tel. 30 i 7-99